

Warszawa, dnia 18 listopada 2020 r.

Fundacja
Dzika Polska

Premier Rządu RP
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Aleje Ujazdowskie 1/3, 00-583 Warszawa
kontakt@kprm.gov.pl

Sekretariat petycji
Fundacja Niech Żyją!
Hawajska 5 / 9, 02-776 Warszawa
e-mail: kontakt@niechzyja.pl

Sejm i Senat Rzeczypospolitej Polskiej
Kancelaria Sejmu i Senatu
ul. Wiejska 4/6/8, 00-902 Warszawa
kontakt@sejm.gov.pl, kontakt@senat.gov.pl

Apel o pilne przyspieszenie okresowych badań lekarskich myśliwych

Apelujemy o ustawowe przyspieszenie do 31 maja 2021 roku terminu wykonania przez myśliwych obowiązkowych, okresowych badań okulistycznych i psychologicznych. Nasz wniosek powodowany jest licznymi doniesieniami o ofiarach - „pomyłkach polowań”, w tym ofiarach śmiertelnych. Większość polskich myśliwych od wielu lat nie była poddana żadnym badaniom lekarskim na okoliczność użytkowania broni, co stanowi poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego.

Co roku wskutek postrzeżeń z broni myśliwskiej ginie kilka osób, a od kilkunastu do nawet kilkudziesięciu zostaje rannych, doznając trwałego uszczerbku na zdrowiu lub okaleczeń¹. W skali ostatniej dekady to kilkadziesiąt zabitych i kilkaset rannych osób. Wystarczy wspomnieć ostatnie informacje o oddawaniu strzałów w kierunku dzieci bawiących się w przydomowym ogrodzie² czy trenujących jazdę konną³. Kilka dni temu doszło do kolejnej tragedii, kiedy w sadzie zastrzelony został 16-letni chłopiec⁴. Z rąk myśliwych giną przypadkowi spacerowicze, rowerzyści, grzybiarze i turyści, czy ludzie pracujący na polach⁵. Ostrzeliwane bywają nawet domy mieszkalne⁶.

Najczęstszą przyczyną tych wypadków jest strzelanie do nierozpoznanego celu oraz inne „rażące błędy i zaniedbania myśliwych”, takie jak „brak ostrożności i umiejętności obchodzenia się z bronią, nieznamość lub naruszenie podstawowych zasad regulaminu” – przyznaje rzecznik dyscyplinarny Polskiego Związku Łowieckiego⁷. Ze zwierzętami myleni są ludzie, a zwierzęta mylone są między sobą - jedne gatunki z innymi. Z „dzikiem” pomyłono dotąd żubra⁸, konia⁹, zwierzęta gospodarskie¹⁰, oraz wiele ludzkich ofiar, mężczyzn, kobiety i dzieci¹¹. Wskutek pomyłek myśliwych

wielokrotnie giną też zwierzęta objęte ścisłą ochroną gatunkową¹², co stanowi niepowetowaną stratę dla przyrody.

Jak często łamany jest regulamin na polowaniach, nie wie jednak nikt. Takich statystyk nie prowadzi nawet PZŁ. Informacje o większości przewinień nie wychodzą poza koła łowieckie, a przestępstw popełnionych przez myśliwych nie liczy ani Komenda Główna Policji ani Prokuratura Generalna. Wszystko to pozwala przypuszczać, że opinia publiczna jest informowana jedynie o niewielkiej części tych zdarzeń, i postawić pytanie o rzeczywistą skalę tego zjawiska.

Sprawy te wielokrotnie były umarzone¹³ lub ich sprawcom orzekane były niskie kary¹⁴, nawet jeśli śmierć poniósł człowiek. Dla przykładu w tym roku na karę roku pozbawienia wolności w zawieszeniu został skazany myśliwy, który zabił 63-letniego człowieka myląc go z dzikiem¹⁵. Strzelał nocą w zarośla do nie zidentyfikowanego celu, co jest pogwałceniem reguł polowania¹⁶. Brak surowych konsekwencji nie dyscyplinuje części myśliwych do zachowywania wystarczającej ostrożności podczas polowań.

Wielu z tych tragicznych historii można jednak uniknąć. Zgodnie ze znowelizowaną ustawą Prawo łowieckie od 1 kwietnia 2018 roku wszyscy myśliwi posiadający pozwolenie na broń mają bezwzględny obowiązek przedstawienia raz na 5 lat właściwemu organowi Policji orzeczenia lekarskiego i psychologicznego potwierdzającego, że wolno im dysponować bronią. Jednak przez niedopatrzenie ustawodawcy obowiązek ten myśliwi będą musieli spełnić dopiero 31 marca 2023 roku, pięć lat po wejściu w życie ustawy. To stanowczo za późno. Tak długi i nieuzasadniony okres karencji skutkuje bowiem poważnym zagrożeniem dla bezpieczeństwa publicznego i ryzykiem kolejnych ofiar, dlatego należy go pilnie skrócić.

Myśliwi są największą w kraju grupą cywilnych użytkowników broni, używając jej w przestrzeni publicznej. W rękach prawie 130 tysięcy członków PZŁ znajduje się blisko 70% całej broni palnej zarejestrowanej w Polsce (ok. 300 000 jednostek). Jednocześnie wśród myśliwych jest wiele osób starszych; średnia wieku członków PZŁ wynosi 52 lata¹⁷. Oznacza to, że od kilkunastu lat, a nawet od kilku dekad, osoby te nie przeszły żadnych badań lekarskich warunkujących posiadanie broni. Biorąc pod uwagę fakt, że w procesie starzenia pogorszeniu może ulec ogólny stan zdrowia, osłabnąć wzrok, kondycja psychofizyczna, jak również mogą rozwinąć się nałogi - wszyscy starsi stażem myśliwi, którzy w ciągu ostatnich pięciu lat takich badań nie przechodzili, powinni im się poddać w najkrótszym możliwym czasie. Pozwoli to na identyfikację i wyeliminowanie z grona czynnych myśliwych osób faktycznie niezdolnych do posługiwania się bronią palną, a tym samym znacznie ograniczyć liczbę przypadkowych ofiar polowań w przyszłości.

Lasy, w których myśliwi najczęściej polują, są własnością Skarbu Państwa, a przez to dobrem ogólnonarodowym, dostępnym publicznie. Stanowią one 30 proc. powierzchni Polski. Polacy cenią lasy i powszechnie z nich korzystają - aż 81% Polaków chodzi do lasu by spacerować, 44% zbiera grzyby, dla 33% celem jest obserwowanie przyrody, a blisko 12% uprawia w lesie sport¹⁸. Niedopuszczalne jest by nadal, z powodu braku badań i weryfikacji, myśliwi stwarzali zagrożenie dla tak wielu innych obywateli.

Z tych wszystkich wymienionych względów, w trosce o powszechne bezpieczeństwo ludzi i zwierząt, wzywamy Państwa do jak najszybszej zmiany ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji w celu nałożenia na myśliwych obowiązku przedłożenia Policji wymaganych prawem orzeczeń lekarskich najpóźniej do 31 maja 2021 r.

Z poważaniem,

w imieniu koalicji Niech Żyją!*

Fundacja Dzika Polska
Fundacja Prawnej Ochrony Zwierząt „Lex Nova”
Fundacja Niech Żyją!

* **koalicja Niech Żyją!** zrzesza ponad 40 organizacji działających na rzecz ochrony przyrody i zwierząt.
Naszym celem jest ograniczanie i cywilizowanie polskiego łowiectwa.

¹ T. Andrzejczak, „Wypadki na polowaniach. To nie musiało się zdarzyć”. „Łowiec polski”, Warszawa 2010

A. Kurzyp, B. Chyż. "Śmierć na polowaniach. Giną nie tylko zwierzęta, ale również ludzie", Gazeta Wyborcza, 20.11.2019:

<https://biqdata.wyborcza.pl/biqdata/7,159116,25425445,mapa-wypadkow-na-polowaniach-gina-nie-tylko-na-zwierzeta.html>

³ „Myśliwi oddali strzały w kierunku dzieci? Policja prowadzi dochodzenie”: <https://dziendobry.tvn.pl/a/myśliwi-oddali-strzały-w-kierunku-dzieci>

⁴ „Myśliwi ostrzelali dzieci pod Wadowicami. Trafili w głowę”: <https://www.fakt.pl/wydarzenia/polska/krakow/frydrychowice-myśliwi-ostrzelali-grupe-dzieci-prokurator-umorzył-sprawę/yz18mpy>

⁵ R. Jurszo. „Myśliwy zastrzelił 16-letniego chłopca”, Oko.press, 20.11.20: <https://oko.press/myśliwy-zastrzelił-16-letniego-chłopca/>

⁶ J. Dzikowska. "Myśliwy pomylił mężczyznę z dzikiem. Ofiary polowań". Gazeta Wyborcza, 10.09.20:

<https://wroclaw.wyborcza.pl/wroclaw/7,164932,21461863,zbiaczek-chrustu-spacerowiczka-rowerzysta-kon-i-inne-ofiary.html>

⁷ M. Pietraszewski, "Myśliwy przez przypadek ostrzelał jednorodzinny dom. Pocisk wpadł do salonu", Gazeta Wyborcza, 21.05.19:

<https://katowice.wyborcza.pl/katowice/7,35063,24808969,myśliwy-przez-przypadek-ostrzelał-jednorodzinny-dom-pocisk.html>

⁸ T. Andrzejczak 2010. Ibidem

⁹ M. Partyła. "Myśliwy zastrzelił żubra. Twierdzi, że pomylił go z... dzikiem". RMF FM, 27.09.2019:

<https://www.rmf24.pl/fakty/polska/news-myśliwy-zastrzelił-żubra-twierdzi-ze-pomylił-go-z-dzikiem-nld,3226695>

¹⁰ „Koł warty prawie pół miliona złotych został zastrzelony! Właścicielka straciła najbliższego przyjaciela” <https://wroclaw.se.pl/kon-wart-prawie-pol-miliona-zlotych-zostal-zastrzelony-wlascicielka-stracila-najblizszego-przyjaciela-aa-r3Ch-sAgm-QVa1.html>

¹¹ K. Waszczuk. "Myślał, że to dzik?". Tygodnik Siedlecki, 3.10.2018: <https://www.tygodniksiedlecki.com/t47843-myslal-ze-to-dzik.htm>

¹² J. Dzikowska, 10.09.20, Ibidem.

¹³ D. Wiehle, „Zmiany awifauny łęgowej Doliny Dolnej Skawy”, w: Ornis Polonica 2020, 61: 88–116

¹⁴ K. Sobkowski, "Postrzelenie myśliwego Międzychód - sprawa zostanie umorzona?". Międzychód Nasze Miasto, 3.01.17:

<https://miedzychod.naszemiasto.pl/tag/postrzelenie-myśliwego-miedzychod>

Raport „Myśliwi ponad prawem?”, Czarna Owca Pana Kota: <https://czarnaowca.org/blog/myśliwi-ponad-prawem/>

T. Andrzejczak 2010. Ibidem

¹⁵ A. Brauła, "Radomsko. Zabił, bo pomylił człowieka z dzikiem. Myśliwy skazany". Portal o2, 28.02.20:

<https://www.o2.pl/artykul/radomsko-zabil-bo-pomylił-czlowieka-z-dzikiem-myśliwy-skazany-6483457870792833a>

¹⁵ "Myśliwy zastrzelił 63-latkę na polowaniu. Grzywna? "Jak za zabicie chłopca pańszczyźnianego", Gazeta Wyborcza, 18.10.2017:

<https://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/7,114883,22528513,myśliwy-zastrzelił-63-latka-na-polowaniu-grzywna-jak-za-zabicie.html>

¹⁶ B. Rogowska, "Zastrzelił człowieka, bo myślał, że to dzik. Wyrok? Rok więzienia w zawieszeniu", Gazeta Wyborcza, 27.02.20:

<https://lodz.wyborcza.pl/lodz/7,35136,25736354,zastrzelił-czlowieka-bo-myslal-ze-to-dzik-wyrok-rok-wiezienia.html>

¹⁷ D. Piotrowska, "Współczesne postrzeganie łowiectwa", referat na konferencji "Kamienie milowe 20-letniej edukacji przyrodniczo-łesnej w Polsce" ZG PZŁ, 2015.

¹⁸ T. Żylicz, M. Giergiczyński, „Wycena pozaprodukcyjnych funkcji lasu”. Uniwersytet Warszawski, 2013.